

<https://helda.helsinki.fi>

In memoriam : Kalle Achté 11.9.1928-30.1.2019

Lönnqvist, Jouko

2019

Lönnqvist , J & Achté , A-M 2019 , ' In memoriam : Kalle Achté 11.9.1928-30.1.2019 ' ,
Suomen lääkärilehti , Vuosikerta. 74 , Nro 13 . <
<https://www.laakarilehti.fi/pdf/2019/SLL132019-838.pdf> >

<http://hdl.handle.net/10138/315640>

publishedVersion

Downloaded from Helda, University of Helsinki institutional repository.

This is an electronic reprint of the original article.

This reprint may differ from the original in pagination and typographic detail.

Please cite the original version.

Kalle Achté

11.9.1928–30.1.2019

JOUKO LÖNNQVIST
kollega
ANNA-MAIJA ACHTÉ
tytär

Professori Kalle Achté kuoli 30.1.2019 Helsingissä 90-vuotiaana. Hän oli syntynyt Mikkeliissä 11.9.1928.

Kalle Achté oli merkittävä psykiatrian kehittäjä. Valmistuttuaan (HY 1954) hän toimi kunnanlääkärinä, erikoistui psykiatriaan ja väitteli skitsofrenian kulusta 1961.

Ura jatkui ylilääkärinä Hesperian sairaalassa, yksityispsykiatrina ja psykoanalytikkona sekä Helsingin yliopiston psykiatrian professorina 1968–91.

Toiminta professorina ja HYKS:n psykiatrian ylilääkärinä Lapinlahden sairaalassa olivat Kalle Achtén ja myös psykiatrian kulta-aikaa. Kehittämisen kohteina olivat potilaan asema, henkilöstön osaaminen, kandiopetus ja erikoislääkärikoulutus. Kansainvälisyys ja nykyaikainen psykiatria tulivat jäädäkseen.

Suurelle yleisölle Kalle tuli tutuksi mielenterveyden puolestapuhujana. Hän oli toimissaan poikkeuksellisen aktiivinen, innostava ja aikaansaapa. Lapinlahti oli hyvä paikka toimia; kesäisinä Lapinlahti-päivinä se oli parhaimmillaan.

Tutkijana Kalle oli kiinnostunut skitsofrenian

lisäksi erityisesti itsetuhokäyttäytymisestä ja itsemurhien ehkäisytyöstä.

Hän perusti Psykiatrian Tutkimussäätiön ja toimi Suomen Mielenterveysseuran, Suomen Psykiatriyhdistyksen sekä useiden säätiöiden johdossa ja alansa asiantuntijana.

Kalle oli Suomen ja Maaailman Psykiatriyhdistysten kunniajäsen sekä Tiedeakatemian jäsen. Hänelle myönnettiin Suomen Leijonan komentajamerkki sekä Suomen Valkoisen Ruusun 1. luokan komentajamerkki.

Kalle oli taitava kliinikko ja lämmin humanisti. Hän liikkui aktiivisesti, yksin ja muiden kanssa. Eläkevuosinaan Kalle piti vastaanottoa, julkaisi kirjoja, luki poliittista historiaa ja muistelmia, seurasi urheilua ja antoi aikaa läheisilleen.

Kalle kohtasi kuoleman uhan jo viimeisenä virkavuotenaan 1991, mutta toipui vakavasta infektiosta (Kun lääkäri sairastuu, WSOY 1993). Terveiden hiipuminen sitoi hänet lopulta hoitokotiin.

Elämänsä lopulla Kalle toi esiin ilon, joka syntyy lapsista ja työstä (HS 10.9.2018) ja totesi, että ”onnellinen on ihminen, jota eivät syyllisyyden tunteet paina ja jolla on hyvät ihmissuhteet”.

Erkki Oiva Karaharju

31.1.1938–18.2.2019

KARI AALTO
MATTI HANNUKSELA
ystävät ja kollegat

Professori Erkki Oiva Karaharju kuoli Helsingissä 18.2.2019 pitkän sairauden murtamana. Hän oli syntynyt Helsingissä 31.1.1938.

Erkki tuli ylioppilaaksi 1957, valmistui lääkäriksi 1965, väitteli 1967 ja sai ortopedian erikoislääkärin pätevyyden 1973 Helsingin yliopistosta. Hän toimi ortopedian ja traumatologian professorina Töölön sairaalassa 1983 lähtien eläkkeelle jäämiseensä saakka 2003. Hän toimi Suomen Ortopediyhdistyksen sihteerinä ja puheenjohtajana sekä Annales Chirurgie et Gynaecologiaen toimitussihteerinä.

Valtaosan elämäntyöstään hän teki Töölön sairaalassa käytännön ortopedina ja opettajana. Hän ohjasi lukuisia väitöskirjatutkimuksia ja perusti kansainvälistä huipputasoa olevan luustosyöpien tutkimus- ja hoitoryhmän. Potilaiden hyvinvointi oli tärkeää, ja Erkki osallistuikin potilasohjaukseen käytetyn videon tuottamiseen jo kauan ennen videoiden yleistymistä. Hän tutki myös kokeellisesti eksternin fiksaation käyttöä luuston deformaatiokorjauksissa, traumatologiassa ja poikkeusolojen kirurgiassa.

Erkki oli suoraviivainen ja määrätietoinen. Hän puolusti ja kehitti oman talon päämääriä ja ar-

vosti hyvän johtajan mitan täyttäviä kollegoitaa. Oman skolioosia käsittelevän väitöskirjansa ohjaajaa, professori Anders Langenskiöldiä Karaharju kunnioitti aina esimerkillisenä tiede- ja herrasmiehenä.

Uusien kandidurssien perehdytys Töölön sairaalaan aloitettiin aulan seinäreliiefistä. ”Tämä sairaala on Suomen Marsalkka Mannerheimin perustama”, Erkki totesi ja jaksoi selittää asiaa toisinaan kuultuaan kysymyksen: ”Kuka oli Mannerheim?”

Erkin päämäärä oli, että 30 vuotta täytettyään hänellä olisi perhe, talo ja väitöskirja. Kaikki se toteutui. Vaimo Nina opiskeli samanaikaisesti hammaslääkäriksi ja lapsia syntyi kolme. Seuraavaa sukupolvea on kasvamassa viisi. Perheestään, lapsistaan ja lapsenlapsistaan Erkki puhui aina mielellään ja arvosti heitä suuresti.

Nuoruuden harrastuksena oli reppuretkely Koillismaalla ja Lapissa. Kesäpaikka Saimaan upeilta kalliorannoilta oli myöhemmin työn ja kaupunkielämän vastapaino. Luonnon lähellä oleilu, veneily, kalastus, metsästyksenä sekä ruoanlaitto ja golf toivat vaihtelua työn lomaan.